

102. møde.

Tirsdag den 29. maj kl. 14.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler undervisningsministeren under henvisning til opfordring hertil i folketinget, at han — om muligt i dag, tirsdag den 29. maj — ønsker at fremsætte en redegørelse om foranstaltninger mod lærermangelen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i færdselsloven. (Motorkøretøjer til erhvervmæssig personbefordring) har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov for Grønland om børns retsstilling og forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje i Grønland har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Kai Moltke har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan boligministeren oplyse, om det nedsatte regeringsudvalg til undersøgelse af jordpriser og grundspekulation har afsluttet sine undersøgelser, og kan ministeren give oplysninger om, hvilke forholdsregler til standsning af nævnte spekulation der er planlagt eller overvejes fra regeringens side?

Kan boligministeren endvidere give nogen oplysning om, i hvilket omfang de stigende ejendomspriser siden 1958 har bevirket kapitaludtræk af udlejningsejendomme gennem omprioritering og forøget behæftelse?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede undervisningsminister, for at han kan give tinget den i dag anmeldte redegørelse.

Undervisningsministeren (Helveg Petersen): Det udvalg, der i begyndelsen af året nedsattes af det høje ting til behandling af

forslaget til lov om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen, henstillede i sin betænkning, at jeg inden slutningen af denne samling gav det høje ting en redegørelse for den videre udvikling i spørgsmålet om foranstaltninger mod lærermangelen. På denne baggrund skal jeg derfor i dag give det høje ting nogle oplysninger om virkningen af de foranstaltninger, der er truffet, om lærerbeholdet i de kommende år og om de foranstaltninger, der agtes truffet til afhjælpning af lærermangelen på længere sigt.

På grundlag af de bemyndigelser, der er givet i loven af 1. marts 1962 om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen, har ministeriet den 5. marts udsendt et cirkulære, hvis hensigt i første række er at begrænse antallet af nye stillinger i folkeskolen og at opnå en bedre fordeling af de lærerkræfter, man disponerer over.

Ifølge dette cirkulære indskrænkes mulighederne for at oprette nye stillinger, og reglen om klassekvotienterne skærpes. Kommunerne har hidtil kunnet normere lærerstillinger i forhold til antallet af skematimer, medens antallet af lærere i fremtiden beregnes i forhold til antallet af klasser. Hvis der ved et skolevæsen efter de tidligere gældende regler er normeret et større antal stillinger, end der kan oprettes efter disse nye bestemmelser, skal sådanne stillinger, hvis de ikke er besat, nedlægges ved udgangen af indeværende skoleår. Hvis de er besat, nedlægges de ved ledighed.

Disse bestemmelser har betydet en væsentlig stramning af normeringsreglerne for landet som helhed og har øjeblikkelig haft to virkninger.

For det første medfører reglerne om det maksimale antal lærere pr. klasse, at de enkelte kommuner ikke længere har lov til at udvide antallet af ansatte lærere uden efter nærmere tilladelse, en tilladelse, der kun undtagelsesvis gives. Hidtil har mange kommuner haft et stigende lærerforbrug uden at have tilsvarende stigning i elevtallet. Dette har medført, at en del kommuner har givet deres elever et større antal årlige undervisningstimer, end andre har gjort, at nogle kommuner har holdt lavere klassekvotient end andre o. s. v. Denne udvikling har hidtil medført, at langt den